

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a členov senátu JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského **na neverejnom zasadnutí 8. februára 2017** v trestnej veci **odsúdeného V. T.**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2 Nt 68/2016, v konaní o návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu, **o návrhu odsúdeného na odňatie a prikázanie trestnej veci**, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná **vec** odsúdeného V. T., vedenú na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2 Nt 68/2016, **sa tomuto okresnému súdu neodníma**.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresný súd Trenčín 8. augusta 2016 bol riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava (ďalej len ÚVTOS Ilava) podaný podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podaný návrh na zmenu spôsobu výkonu trestu do ústavu s maximálnym stupňom stráženia u odsúdeného V. T. s jeho hodnotením a 13 prílohami.

Návrh na Okresnom súde Trenčín bol elektronicky pridelený samosudkyňi JUDr. Beáte Schmidtovej a je vedený pod sp. zn. 2 Nt 68/2016. Samosudkyňa v tejto veci určila termín verejného zasadnutia na deň 25. augusta 2016 o 10.30 hod., o ktorom upovedomila prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín 10. augusta 2016 a odsúdeného V. T. 12. augusta 2016, ktorého súčasne dala predviesť.

Odsúdený 17. augusta 2016 požiadal o odročenie verejného zasadnutia z dôvodu, že na Okresnom súde Košice 1 prebieha pod č.k. 8 Nt 10/2016, obnova konania týkajúca

sa viacerých trestných vecí, v ktorých je vo výkone trestu, o povolení ktorej bude rozhodované 6. septembra 2016 a žiada, aby na verejnom zasadnutí o návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu bol zastúpený advokátom, ktorého si zvolí. Súčasne navrhol, aby na tomto verejnom zasadnutí bolo vykonané dokazovanie za účelom zistenia opodstatnenosti disciplinárnych trestov, ktoré mu boli uložené. Voči jeho osobe sú zaujatí takmer všetci referenti ako aj vedenie ústavu, a to pre jeho sťažnosť proti ústavu, ktorú podal na ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky asi pred tromi mesiacmi a o ktorej nebolo do dnešného dňa (15.8.2016) rozhodnuté.

Verejné zasadnutie 25. augusta 2016 bolo v prítomnosti prokurátora a odsúdeného odročené na 18. októbra 2016 s tým, aby odsúdený zaslal súdu plnú moc obhajcu, ktorého si zvolil a ak obhajca plnú moc nepreberie, aby zaslal súdu žiadosť o ustanovenie obhajcu. Ďalšie požiadavky uvedené v žiadosti odsúdeného zistí obhajca.

Dňa 6. októbra 2016 Okresný súd Trenčín obdržal od odsúdeného námietku zaujatosti a návrh na odňatie veci Okresnému súdu Trenčín a jej prikázanie inému okresnému súdu v inom kraji, napr. Okresnému súdu Nitra v Nitrianskom kraji podľa § 23 ods. 1 Tr. por. V tomto podaní poukázal na to, že všetci sudcovia Okresného súdu Trenčín a všetci sudcovia Krajského súdu v Trenčíne sú zaujatí, pretože všetci títo sudcovia sú v blízkom priateľskom a niektorí až v rodinnom prepojení s vedením ÚVTOS Ilava, čo sa dozvedel z dôveryhodného zdroja pred dvoma dňami. V dôsledku týchto vzťahov vždy dochádza k tomu, že pri návrhu riaditeľa o preradenie odsúdeného zo stredného do maximálneho stupňa stráženia žiadny sudca okresného súdu neprešetruje, či návrh je dôvodný, či uložené disciplinárne tresty boli uložené opodstatnene a za tak závažné previnenia, že by odsúdený (zvlášť taký mladý ako on a súdený za prečiny) musel zvyšok trestu vykonávať v maximálnom stupni stráženia, kde už v žiadnom prípade nemôže dôjsť k resocializácii, hoci on má o to enormný záujem. Pri podaní sťažnosti proti takémuto uzneseniu, krajský súd, bez dôkladného prešetrenia, len na podklade neúplného a zavádzajúceho hodnotenia, ju urýchlene zamietá. Takéto vzťahy sú vážnou prekážkou, aby mohli sudcovia týchto súdov spravodlivo a nezaujato rozhodnúť a je nevyhnutné, aby v jeho veci títo sudcovia nekonali. Ak nebude rozhodnuté v zmysle jeho návrhu, tak by tým bolo ohrozené jeho základné právo na spravodlivé súdne konanie a nezaujaté, spravodlivé a zákonné rozhodnutie.

Samosudkyňa JUDr. Beáta Schmidtová uznesením zo 17. októbra 2016, sp. zn. 2 Nt 68/2016, rozhodla podľa § 32 ods. 3 Tr. por., že nie je vylúčená z úkonov trestného konania vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2 Nt 68/2016, proti odsúdenému V. T., nar. X., v konaní o návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu. Rozhodnutie bolo doručené prokurátorovi a odsúdenému, obom zhodne 18. októbra 2016. V predložennom spise sa sťažnosť proti tomuto uzneseniu nenachádza.

Sudcovia (z 27 sudcov sa vyjadrilo 25 sudcov) Okresného súdu Trenčín v písomných vyjadreniach zhodne uviedli, že v trestnej veci odsúdeného sa necítia zaujatí.

Samosudkyňa 22. decembra 2016 predložila spis s návrhom odsúdeného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd preskúmal návrh a námietky zaujatosti odsúdeného V. T. na podklade spisu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. **O návrhu procesnej strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, sa nekoná.**

Podľa § 407 ods. 1 Tr. por. spôsob výkonu trestu odňatia slobody upravuje osobitný zákon. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia u osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody, robí rozhodnutie súvisiace s výkonom tohto trestu súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva.

Podľa § 411 ods. 1 Tr. por. o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. **O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.** Podľa odseku 2 tohto ustanovenia pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody sa musí odsúdený vyslúchnuť. Podľa odseku 3 tohto ustanovenia proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce a elektronickou podateľňou súdu.** Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por.

Odsúdený v návrhu neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by bolo možné v zmysle zákona považovať za dôležité dôvody. Tvrdenie o priateľských až rodinných vzťahov sudcov okresného a krajského súdu, ktorí mali nekriticky akceptovať návrhy riaditeľa ÚVTOS Ilava na zmenu spôsobu výkonu trestu u odsúdených, ničím nedoložil. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky odsúdený nenavrhol vyžiadať si materiály, ktoré by takéto vzťahy bez akýchkoľvek pochybností preukazovali a ktoré by svedčili o zaujatosti sudcov pri rozhodovaní o takýchto návrhoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše poukazuje aj na to, že odsúdený v námietke zaujatosti vo všeobecnosti namieta všetkých sudcov okresného a krajského súdu, hoci o týchto návrhoch rozhodujú iba sudcovia trestného úseku, teda nie aj sudcovia ostatných úsekov.

Samosudkyňa, ako zákonná sudkyňa po predložení návrhu riaditeľa ÚVTOS Ilava na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, mala síce ihneď, po vyjadrení sa sudcov okresného súdu k námietke zaujatosti vznesenú odsúdeným, vec predložiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako to predpokladá ustanovenie § 23 ods. 1 Tr. por. Uznesenie o nevyhlúčení samosudkyne z úkonov trestného konania nebolo potrebné pred rozhodnutím o návrhu odsúdeného na delegáciu vydávať. Nešlo totiž o už nariadený úkon v zmysle § 23 ods. 3 Tr. por.

Rozhodnutie o nevyhlúčení samosudkyne z úkonov trestného konania v tejto trestnej veci však nezakladá dôvod na delegovanie veci inému súdu.

Návrh odsúdeného na delegovanie veci nie je teda dôvodný. Odňatie tejto veci miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Trenčín, teda zákonnému súdu a zákonnému sudcovi a jej prikázanie inému vecne príslušnému súdu mimo obvod Krajského súdu v Trenčíne v zmysle § 23 Tr. por., by bolo nezákonné.

Trestná vec odsúdeného V. T. bola zákonným spôsobom pridelená samosudkyni JUDr. Beáte Schmidtovej a Najvyšší súd Slovenskej republiky nemá dôvod pochybovať o zákonnosti tohto pridelenia. V návrhu odsúdeného sa pochybnosť o pridelení veci ani neuvádza.

Najvyšší súd nemá poznatky, že by samosudkyňa, okrem uvedeného pochybenia, mala v tejto veci rozhodovať zaujato a nestranne. Nie je dôvod na zmenu zákonného sudcu alebo súdu, a to ani na podklade delegácie vhodnej.

Sudcom krajského súdu zatiaľ nebolo predložené žiadne rozhodnutie, ktoré by bolo napadnuté opravným prostriedkom, o ktorom by museli rozhodovať. Najvyšší súd Slovenskej republiky nebol preto oprávnený rozhodovať o odňatí tejto trestnej veci Krajskému súdu v Trenčíne.

Vyjadrené preukázalo, že návrh odsúdeného nie je dôvodný. Najvyšší súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. februára 2017

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová